

Szerkesztési iroda:
ötér takarékpénztári épület 2-dik emelet,
hová a lap szellemi részét illető közlemények inté-
zendők. Bérmentlen levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

Kiadói hivatal:
Réthy Lipót könyvnyomdai irodája
ötér 8-ik szám, Ackermann-féle ház), hová a lap
anyag részét illető közlemények (előfizetési pénz, ki-
adása körüli panaszok, hirdetések), bérmentesen
intézendők.

ALFÖLD.

POLITIKAI NAPI LAP,

egyszersmind az aradi gazdasági egyeslet hivatalos közlönye.

Megjelen: az ünnepnap utáni napot ki-
véve mindennap.

Előfizetési feltételek:

Helyben hához hordva:	Vidékre postán küldve:
Egész évre . . 12 frt 40 kr	Egész évre . 15 frt 60 kr.
Fél évre . . . 6 " 20 "	Fél évre . . . 7 " 80 "
Negyed évre 3 " 10 "	Negyed évre 3 " 90 "

Hirdetmények díja: 3 hasábos petit-sor egy-
szeri hirdetésnél 6, és minden következőnél 3 ujkr
számítatik. Terjedelmes hirdetések többszöri beiglatá-
sánál kedvezőbb feltételek mellett vétetnek föl. —
Bélyegdíj külön 30 ujkr. — Magánvita 3 hasábos
petit-sor 15 ujkr.

A Deák-párt

egyik legkitűnőbb tagja a „P. N.” nov. 3. és 4-ki számai-
ban a párt jelenlegi állása, nézetei és a legközelebb meg-
nyilvánuló országgyűléseni magatartását illetőleg igen ér-
dekes és általános helyzetünkre is tájékoztató fényt vető
cikkeket közöl, melyek lényegét a közérdekű tárgy fon-
tosságánál fogva kivonatban olvasóinkkal megismertetni
szükségesnek látjuk.

Czikkiró azzal kezd, hogy Kemény Zs. a Deák-
párt megváltozott állására vonatkozó ismeretes cikkét
sokan nem a leghelyesebben értelmezték. Ama cikk lé-
nyeges értelme czikkiró szerint következő: Feltéve, hogy
mindaz, miről a kormány magatartását illetőleg a jövő or-
szággyűlési ülészek irányában hirlapi közlemények utján
értesültünk, való, (pedig misem mutat az ellenkezőre),
akkor nem lehet tagadni, hogy ezen párt vereséget szen-
vedett, mert nézeteinek érvény szerzeni nem volt képes,
és nincs remény, hogy a legközelebbi ülészek alatt is ér-
vényt szerezhessen. Az is világos, hogy egy párt, mely
megbukott, azon alapon, melyen bukása történt, magát
újra nem szervezheti; hogy tehát a Deákpart is, de nem
önkéntes elhatározás, hanem a helyzet és körülmények
természeténél és kényszerítésénél fogva, felbomlásnak
néz elébe és helyette egy másik pártnak kell teremni, és
megragadni a parlamenti tanácskozások azon gyepőjét,
melyet eddig kezei közt a Deákpart tartott.

Miután czikkiró kimutatja, hogy a Deákpart cél-
zatai leginkább a jelenlegi magyar kormány férfiak ma-
gatatartásán szenvedtek hajótörést, áttér czikkeinek leg-
fontosabb részére. A főkérdés — mondja — az: lehet-e
a tizenötös bizottmány javaslatát, akár a hatvanhetes bi-
zottmányban, akár és még inkább a képviselőház ország-
gyűlésében tanácskozás alá venni, mielőtt a magyar mi-
nisterium az 1848. III. törvény szerint és alapján kine-
vezve lesz? Ezen kérdés felett egészen más indokok ha-
járhatnak és nem azok, melyek a tizenötös bizottmány ja-
vaslatának érdeme felett. Kérdés: míg a polgári és bü-
ntető törvénykönyv kidolgozva és életbeléptetve, míg a
törvény-hatóságok definitív módon rendezve, míg ország-
gyűlés pénzügyi és a honvédelmi rendszer törvény által meg-
alaptva nem lesznek, mi törtéjük? — avagy adhat-e
az ország bárkinek is oly hatalmat, hogy időközben ezen
most említett és a közigazgatási egyéb körökben törvény
nélkül kormányozhasson? Továbbá nemcsak törvényja-
vaslat készítése, hanem a törvény szentesítése, és mi leg-
főbb, annak végrehajtása szükséges, s régi tapasztalás bizo-
nyítja, hogy az ország alkotmányos törvényei végrehajtása
mindig az uralkodott dicasterialis rendszer utján szenvedet
hajótörést: ezen működést tehát megnyugvással csak egy
alkotmányos és oly minisztériumtól várhatjuk, mely a tör-
vényalkotásában közreműködött. Tudunk kell tehát nem
csak azt, hogy lesz minisztérium, hanem azt is, s pedig
előre, kikből fog állani azon minisztérium, melyre az
ország ily hatalmat ruházhasson.

A jelenlegi kormány eddigi működését pedig tekintve,
szükségképen a kettő közül egyet kell következtetnünk:
vagy azt, hogy a kormány nézetei időről időre változtak, s
az e kormánytól megjelent okiratok ezen változásoknak
ugyanannyi stadiumait jelölik: vagy azt, hogy a kormány
midőn alkotmányról, alkotmányos életéről, az alkotmány
visszaállításáról szól, nem az ősi magyar alkotmányt érti;
midőn a practica sanctionról szól, nem az eredeti, ha-
nem egy módosított practica sanctiot követel; midőn
a magyar korona épségéről szól, nem szent István koron-
áját tartja szemei előtt; midőn alkotmányos felelős korm-
ányról beszél, még igen távol áll egy független felelős
magyar minisztérium fogalmától.

Tekintve pedig fenntebb előadott azon fontos oko-
kat, melyekből kitűnik, hogy minden egyéb kérdések
megoldásának sikere éppen csak egy, az 1848. III. tör-
vény értelmében kinevezendő magyar minisztériumtól
függ; tekintve, hogy minden egyéb kérdések megoldásá-
nak akadálya éppen a bureaucraticus rendszertől ered:
tehát hogy a közös ügyek kérdése is, és főleg azok közé
tartozik, melynek megoldása csakis egy magyar minisz-
terium közreműködésével várható; feltéve, hogy a tizen-
ötös bizottmány javaslatát magáévé tenné is: ugyan mi
oknál fogva idézne elő vitatásokat egy oly javaslat felett,
melyet az eddig tudomásra jutott adatok szerint a korm-
ány kielégítőnek nem tart, mely vitatások tehát előre
láthatólag minden tekintetben meddők maradnának, és
semmi esetben nem eredményeznék azt, mit tőlük az al-
kotmány visszaállítása tekintetéből közvetve reményelt?
Vagy azt hiszi a kormány, hogy a régi országgyűlések
módora szerint, a Deák-párt alkudozni fog: az alkotmány
visszaállítása felett a közös ügyek érdekében?

A Deák part tehát nem fog hátrálni, nem fogja cél-
jait változtatni, nem fog állásából kimozdulni akkor, ha
szerint cselekszik is (mit egyébiránt elhatározni egyedül
maga a párt foghat), mint a K e m é n y-féle cikkek meg-
írva van, és egyelőre mellőzve a tizenötös bizottmány ja-
vaslatát, mindenekelőtt egy magyar független parlamenti
minisztérium kinevezését sürgeti, ettől várva meg aztán
a közös érdekek és ügyek tárgyában az indítványozást
akár a tizenötös választmány javaslata szerint, akár más-
képen.

Midőn azt mondják, hogy a közvélemény hangulata
változott, igazat sólnak, de tévednek azok, kik azt hi-
szik, hogy ezen változásnak a bizodalatlanság eszméje
felel meg. Nem úgy! A hangulat változott, de nem bi-
zalatlanság az, hanem elkecseregelt elcsüggedés! — el-
csüggedés a felett, hogy azon összekuszált viszonyok kö-
zött, melyekben élünk és melyeknek mielőbbi tisztázására
kifeltétel nincs, leszünk-e képesek a reánk várakozó crisi-
seteket úgy kiállani, hogy e haza ország is, magyar is, al-
kotmányos is maradjon, hogy a birodalom egyesített ereje
európai feladatának méltólag megfelelhessen? Ily állapot-
ban az iniciatívát megragadni tulságos kedve senkinek
nem lehet, ily körülmények között csak a kötelesség lehet
kényszerítő, ez pedig mindenekelőtt azt parancsolja, tör-
ténjék bármi, jogot és alkotmányt feláldozni nem szabad.

A „Pr.” egy megbízható körlesee szerint ő Felsőge
nov. 1 én gróf Eszterházy Mór tárczanélküli minisz-
ter nyugállapotba helyezését elfogadni méltóztatott. A
magyar országgyűlés tántoríthatlan ragaszkodása egy fe-
lelős magyar minisztérium iránti követeléséhez, legelső
ingatta meg Eszterházy állását, ki, mint tudatik, leghatá-
rozottabban ellenszerezte e kívánatnak; döntő befolyással
volt bukására — teszi hozzá említett lap — Velence fölté-
tel nélküli átengedéseinek sikeretlensége, mely pedig leg-
sajátabb munkája vala, s melyet már a könniggräzi csata
előtt megpendített volt. E sakkuzás teljes meghiusulása
megfosztja az uralkodó eddigi határtalan kegyétől.

Berlinből azon felette meglepő hírt közlik, hogy po-
rosz részről lépések tétetnek, a lissai győzöt, Tegethoff
altengernagyot, miután kért fölmentését az osztrák
szolgálatból oly gyorsan megadták, a porosz és éjszak-
német szolgálataknak nyerték meg.

Külföldi szemle.

Egy németországi lap konstantinápolyi levelezője
komolyan írja, hogy az ottani diplomatikus körökben
Francia-, Poroszország és Ausztria szövetségéről beszél-
nek Oroszország ellen. A helyreállítandó lengyel trónra
nem a szász király, hanem M i k s a császár fog ültetni.
Oroszország — írja többi között a levelező — igyekezett
keleti kérdést, és miután ez meghiusult, ausztriai kérdést
előidézni Galícia miatt. Most megfordult a játék; — ta-
vaszkor — mondják ujjonnan, mert eddig a francia gya-
lóság új fegyverekkel lesz ellátva, Poroszország reorga-
nizálva, és Ausztria megerősödött — oly dolgokat fogunk
megélni, melyek azt bizonyítandják, hogy a szövetségek
korszakában vagyunk, melyek egyesült erővel dolgoznak
Európa új átalakítására.

A „La Presse” nagy cikket szentel a porosz-orosz
szövetségnek, a mely szerinte bevégzett tény. Ma n-
t e u f f e l nem kevés megerőltetéssel vitte azt keresztül
Szentpétervárt, a hol e kérdés csaknem minisztériális-
got iézett elő. Az orosz udvarnál levő legitimitisták
ugyan elleneztek a Poroszország által tett annexiók el-
ismerését, hanem leszavaztatták a M i l u t i n e-párt által,
a mely tárt karokkal fogadta a porosz szövetséget. Ha
Oroszország keleti terveinek kivitele közben Törökország-
gon kívül más akadályokba fog ütközni, Poroszország
részére álland. Hatalamely idegen intervencio hábor-
gatná az assimilationalis processust, melyet most Porosz-
ország Észak-Németországban hajt végre, vagy az absor-
beálást, mely a Majnától déli irányban előkészül — ez
esetben Oroszország fegyverei segélyére számíthat.

Párisból távirják nov. 3-ról: A „Moniteur” mai szá-
mában több diplomatiái kinevezéseket közöl, nevezetesen
Bourré konstantinápolyi, Banneville berni, Montholon
lissaboni, Berthény pedig washingtoni követté nevezte-
tett ki. Desprez Bannoville helyett a külügyminiszteri-
umban a politikai ügyek igazgatójává lön. Sargentis Ber-
linben s Benedetti Romában maradnak.

A pápa allocutioja — írják — annál kel-
lemetlenebb hatást tett Párisban, mivel azt mintegy
feleletnek tekiük Franciaország azon ohajtására, hogy
a szentszék az olasz királyságot ismerje el. E nyilatkozat
csak erősbíteni fogja a császár azon elhatározását, hogy
a szeptemberi egyezményt szigoruan foganatosítsa. Ez
allocutio nagy hatást fog előidézni Európa vallás-
os és politikai köreiben. Különösen az Olaszországra
vonatkozó beszéd, hihetőleg a tuileriákban is meglepetést
szült, s befolyással lesz Romának beteljesedni készülő sor-
sára és Franciaország római politikájára. A külföldi la-
pok, mint mi is, még csak távirati kivonatát ismerik az
allocutioának. A párisi „Fr.”, mely be akarja várni a pá-
pai beszéd teljes szövegét, mielőtt annak horderejéről ki-
merítőleg nyilatkoznék, egyelőre csak konstátálja, hogy
a szent atya e beszédben azon esetleges elhatározását je-
lenté ki, hogy máshova menend főpapi tisztét gyakorolni,
hol azt függetlenebbül végzezhetteti, és hogy IX. Pius
elsőszőr czélov ily határozottan eme fájlalni való végső-
sége s ennél még súlyosabbakra, melyek azonban a
„Fl.” szerint semmi valószínűséggel nem bírnak.

Hir szerint a pápai állam határain erős hadtestek
összpontosítottak, miből azt következtetik, hogy a Va-
tikánban mindenre el vannak határozva, és nem fognak
engedni.

Hogy a római nép hangulata nem oly megnyugtató,
mint talán Párisban gondolják, mutatja az, hogy még a
franciaiak Rómában vannak, mégis azon nap, midőn az
olaszok Velenczébe vonultak, okt. 19-kén, nagyszerű tü-
ntetést akart rendezni az ottani szabadelvű párt, az olasz
egység mellett, és csak a francia rendőrség gátolta meg.
A színházi tüntetést azonban nem gátolhatta. A Valle
színházban egy diszlet Velence városát ábrázolta; ennek
látára a közönség roppant tetszés-zajba tört ki, s midőn
a színészek a tetszésért köszönöket nyilvánítanak, a köz-
önség fölkiáltott: a tetszés nem titeket illet, hanem Ve-
lenczét. — Velenceze Olaszországhoz csatolva általában
nagy mozgalmakra és tüntetésekre adott okot a római
városokban. Viterbóban katonai erővel kellett volna szét-
oszlanni a tüntető tömeget. Monsignore Santucci delega-
tus e végre fölszólitá az antibió legio ezredesét, de ez nem
engedelmeskedett, mivel nem volt utasítása. A csendőrség
szintén vonakodott, mondván, hogy erősebb nála a nép-
tömeg, és visszavonult a kaszárnnyába. A nép pedig há-
romszínű zászlókkal járt az utcán, s Velenczét, az olasz
királyt, királyságot, és seregét éltette. Este kivilágították
az ablakokat. Másnap aztán Rómából ment oda 70 lovas
gendarm, kik a csendet helyreállították és a viterbóiak kö-
zül sokakat elfogtak.

A küllapok nagyobb része kétségbevonják a kon-
stantinápolyi táviratok hitelességét, melyek a kandiai
fölkélok teljes legyőztetését jelenték. A való csupán az,
hogy Kandiából győzelmi jelvények, sebesültek és fog-
lyok hozattak a török fővárosba. Még a „Levant. He-
rald” is kételkedik a kandiaiak vereségében. A török kor-
mányvalamennyi görög hajók előtt elakarja zárni ki-
kötőt.

Bukarestből távirják, hogy Károly fejedelem Kon-
stantinápolyból haza érkezett.

Athenből jelentik, hogy egy thessaliai keresztény
község föllázadt. A görög kormány el akarja napolni
vagy fölöszlanni a képviselőházat. Russel, Gladstone és
Milner Gibson angol államférfiakat Athenbe várják. A
krétaiak, vezéreik egyenletlensége miatt hagyták el Kera-
nia melletti állásukat.

A berlini „Kreuzzeitung” meczáfolja a porosz mi-
nisztériáliságról keringő híreket.

Arad, november 4.

Tisztelt Szerkesztő ur! Az uralkodó járvány a hy-
men öléből is kiragadta osztralékát, mely regényes gyász-
esetet a fama csak azért nem vette föl szárnyaira, mivel
a tragoedia hősét nem selyem, hanem csak közönséges
házivészőn polyába ringatták, de a mely mindamellett is
tán megérdemli, hogy néhány szóval fölemlítem. Az eset
ez: Egy aradi iparossegéd, és egy szegény de jó erkölcsű
földész leány megkedvelték egymást; a lánynak atyja rá-
juk adta áldását mondván: „áldásomat édes gyermekeim
szíves örömmel adom rátok, de aztán ennél egyebet
sem most, sem pedig jövendőben nem adhatok...“
A jegyesek elhatározzák, hogy a leány szógálni fog, a
segéd pedig előbbi mesterénél dolgozik mindaddig, míg
egy kis házasságra való költséget össze tehetnek. A leány
vidékre megy egy urasághoz, kinél már egy izben szolg-
gált. Azomban pár nap mulva édes atyját meglepi a ko-
lera. A lendő vő napéjén át mellette virraszt. Hiában
intik őt ovakodásra, ment, mint mondá: kedvese atyját
csak nem hagyhatja magára. Négy nap mulva az ifju a
temetőbe késéré az öreget, de még azon este ő is ágyba
roskad, s másnap ötlet is apossa mellé temettük annélkül,
hogy a boldog házasság reményével vidéken táplálkozó
ara mindezekről valamit sejtethett volna. — De ez még
nem minden. — A dolog komolyabb oldala az, hogy az
fju becsespedzte az öregről rá ragadt nyavalát mestere
házába is, hol, kivüle még egy iskolás fiu, egy öreg nő, és
egy inas lettek a járványnek s vigyázatlanságnak áldo-
zatai; sőt, hogy még több pusztulás is nem történt, az
csak a későn értesített orvos ur további erélyes intézke-
désének volt köszönhető, ki a hiraadásra rögtön ott terem-
vés, a számos tagból álló családát a segédekkel együtt
azonnal kizavarta a ragályos bűzzel s ürülékkel telt szűk
lakásból, melyben egésségesek, betegek és a halott össze
zsfolyva voltak!*)

Ebből s számos hasonló esetekből az tűnik ki, hogy
ily veszélyes járvány idején a hatóságai és
orvosi óvintézkedésekről nem elegendő a
köz népet csupán értesíteni, hanem a közegészsé-
giügy érdekében amaz intézkedéseket kényszer ut-
ján is érvényesíteni szükséges, nehogy egye-
sek gondatlansága által egész családok, sőt az egész kö-
zönség veszélybe sodortassék.
G. F.

Elmélkedés a hazai tanügyről.

XII.

„De nincs is e subordinationnak semmi, a közoktatás
természetében fekvő alapja. Mert ha a tanító elméletileg

*) Mint értesülünk, egy szobában együtt voltak: 1 halott, 2 veszélyes
beteg, 1 betegeskedő, 4 egésséges apró gyerek, 2 inas, 4 segéd,
az anya és az apa. Hogy ilyenek történhettek, annak a nép indo-
lentiaja az oka, mert hatóságilag gondoskodva volt, hogy e bete-
gek elhelyeztessenek s a halottak azonnal kivitessenek.

és gyakorlatilag szakképzett férfi, ki állásának megfelelően képes, akkor őt oly ember gyámkodása, ki hivatalánál és szakjánál fogva nem paedagóg (nevelő), s legfeljebb némi elméleti paedagogiai ismeretekkel bírhat, csak zavarhatja, sőt elkésérheti. Ha pedig a tanító a paedagogiahoz nem ért, akkor őt az alárendeltetés oly ember alá, ki ahhoz szintén nem ért, jobbá nem teendí.“

„Van azonban még egy szembeötlő rossz oldala a parochialis iskolának. Tudjuk, hogy az egyházközség ritkán esik össze a politikai községgel, hanem a parochialishoz tartozó egyének igen gyakran több helységben elszórva laknak. Ezért számos esetekben az idegen községbeli tagok gyermekei vagy roppant időszevegtetésével és egészség veszélyeztetéssel kénytelenek a távoli parochialis iskolába járni, vagy a legtöbb esetben nem is járnak, hnnem minden oktatás nélkül lézengenek. Ily körülmények közt az iskolakényszer keresztülvitele természetileg, jogilag és erkölcsileg lehetetlen. Vagy talán az 1782. aug. 23-ki udvari rendeletet idézi valaki ellenem, mely szerint: „Hol az akatholikusoknál saját iskolájuk nincsen, küldjék gyermekeiket a kath. iskolába.“ Ne feledjük, hogy az 1848. XX. t. cz. 2. §-a értelmében ily intézkedés kötelező erejének a katolikusokra is ki kellene terjeszteni, mi ezen egyházat mélyen sértené, s miben soha megnyugodni nem fogna. (L. 1855. Concord. VIII. cz.) Ha pedig erre mégis kényszerítették, nem volna-e ez valóban alapos sérelem? Nem sokkal méltányosabb-e, ha a vallási és világi oktatás egymástól különválasztatik, s az iskola megszünvén parochialis iskola lenni, és tisztán tudományi intézetté válván, lelkiismeretbeli kételyek és aggodalmak nékül nyithatná meg áldásdus ajtáit minden vallásu gyermekek előtt.“

„Vannak azonban esetek, hogy apró fiókegyházakban a tagok csekély számának megfelelő szegényes tanítói állományok rendeztetnek be. Igy történtek aztán gyakran, hogy egy helységben két-három tanoda is van: egy rossz, rosszabb és legrosszabb. Ha ezen elforgácsolt erők egyesítettének, a három tökéletlen helyett mindenesetre egy jó, példányszerű tanodát lehetne felállítani.“

„Mindezen elősorolt hiányokat meg lehetne szüntetni egy rendszabállyal: ha elválasztatván a vallási és tudományos oktatás egymástól, amaz a lelkeseknek engedtetnék át, illetőleg tételnek kötelességökké, emez a parochialis községről a tulajdonképi község kezeibe menne át, melynek tanítója a lelkesztől teljesen független, s társadalmi állására nézve teljesen egyenlő lenne. Nem hiszem, hogy e mellett a vallási oktatás is veszthetne; sőt valódi szakavatott kezekbe menvén át, csak akkor érhetné el azon magasos emelkedettséget, melyre képes.“

„Nemcsak a közoktatásra, hanem az összes községi életre is nagy hatást gyakorolna ezen intézkedés, s ezer szállal függ össze egész társadalmi és politikai életünk korszerű szervezéssel.“

„De mielőtt ezt bővebben tárgyalnók, vessünk egy pillantást a dolognak másik oldalára.“

(Folytatása következik.)

Vegyes tudósítások.

* A szépírás egyike azon tulajdonságoknak, melyek igen ajánlják az embert, e miatt sokan törekednek rendszereket találni fel, melyek segítségével a szépírás könnyű módon s rövid idő alatt elsajátítható. Ilyen legújabb

s eddigelé legjobb rendszer az ütenygyorsírási, melynek azon kitünő előnye van, hogy a tanuló azonnal a sebes szépírás is megtanulja. Ily rendszer szerint tanít városunkban Rottenburg Mór, ki nemrég telepedett meg nálunk. Különösen a tanító intézeteknek és iskoláknak áll érdekében az ily alkalmat tanítványaik részére fölhasználni, mért is nekik Rottenburg urat, ki a gyorsírást is tanítja, figyelmökre ajánljuk.

* Egy gyakorlott s jeles bizonyítványokkal ellátott tanító, ki több helyen e szakmában kitünően működött, Aradon vagy vidéken neveölnek ajánlkozik. Az érdeklettek B. K. betük alatt Simándra, Rajla Márton urhoz intézzék e tárgyban leveleiket.

* Zágrábban azon hir jár, hogy a tartománygyűlés, a mint elfogadja az új választási rendszabályt, azonnal elnapoltatik, hogy az új vál. rendszabály alapján józannabb belátással bíró elemek jöjjenek a törvényhozási terebébe.

* Miletics képviselő a szerb konferenciának Ujvidéken hozott határozatai ellen a „Zastava“ban következőleg szólal föl: „Egy szerb lap a képviselőgyűleket határozatait közli a részvevők aláírásával egyetemben, melyek közt az én nevem is szerepel. Kijelentem tehát, hogy én a jegyzőkönyvet csak ezen záradékkal irtam alá: „Megjegyzem, hogy — mint a konferenciában is mondtam — ezen módon, mely az értekezletnek más jellemet ad, benne részt nem vehetek, miután 15-ikén a többség határozott valamit, 16-ikán pedig, mikor csak a jegyzőkönyv verificációjának kellett volna megtörténnie, egy másik többség egészen mást határozott, ugy, hogy ez által a két határozat egymást kölcsönösen megsemmisítette. Én tehát az első javaslat mellett maradok, és pedig azon okból, mert mi kevesen vagyunk, és még azért is, mert az országgyűlések nemsokára összejövén, mi az értekezlet tárgyat mindkét országgyűlés valamennyi képviselői elé fogjuk terjeszteni, hogy ezek határozzák el, mit kelljen cselekedni.“

* Az állítólagos prágai merénylet, mint az a prágai lapok leírásából, s az újabb adatokból kitünik, — mysificatio. A vizsgálat aligha nem azt fogja kideríteni, hogy Palmer, mint a császár életének megmentője, gazdag jutalomra akart szert tenni. Palmer, az igaz hogy angol, de nem gazdag ember, a mint híresztelték (legutóbb egy bécsi szállódtók adataival alátalazta), s állítólag még a tengerész-kapitányi egyenruhát is jogosulatlanul viseli, mert nem tengerésztiszt, hanem mérnök. A pisztolyt az illető találól lábai alatt érezte már akkor, midőn a császár hintóba szállott, s így az nem eshetett ki Pust Antal zsebéből a kapitányt a császár eltávólása után kifejlesztött viaskodás közben. A mit Pust zsebébe dugott, az a kapukulcs volt. A selyem darabba takart gyutacsokat, ólomgolyót, stb., az dobta el, a ki a pisztolyt, s ez aligha lehetett más, mint Palmer, ki a szegény Pust Antal áldozatul szemelte ki. Az utóbbi, mint a vallomásokból kitünik, nem is állott oly közel a hintóhoz, mint Palmer állítja.

Meghaltak Aradon

(October 26-től November 2-ig.)

Belváros: Steinhner Ferencz, 9 hon., szabó fia vörös himlő. Aszalai Mária, 1 é., vasutiszolga l., sorvadás. Beusz József, 20 é., napsz., hányzékülés. Verzár Anna, 33 é., özv. gazdászné, vöröshimlő. Nagy András, 35 é.,

kocsis, hányysz. Sarló Anna, 61 é., cseléd bélló. Hannus Klára, 54 é., hagymáz. Lancsarics Károly, 9 é., lakatos fia, görvény. Kovács Ilona, 7 hón, dajka l., göröcsök. Tunner Katalin, 61 é., özv., timárné, tüdővész. Erdődi Antal, 46 é., körmives, hányysz. Bozsák István, 60 é., napszamos, hányysz. Bodnár Teréz, 61 é., napszamosné, bélló. Disztinger József, 62 éves, magánzó, agylágyulás. Illovics György, 30 éves, ügyvéd, agyszélhűtés. Tóth Erzsébet, 69 é., ácsné, hányysz. Romhardt Anna, 81 é., magánzó, hányysz. Haasz Johanna, 33 é., magánzó, tüdővész. Samu Róza, 2 é., kárpitós l., torokgyík. Fauszt János, 40 é., paplanos, tüdőlob.

Pernyáva: Szalai Ede, 1 n., körmives fia, gyöngeség. Mácsinik Magdolna, 2 é., földész l., herpes. Porgeszt István, 18. é., molnár, hagymáz. Grosz Jova, 44 é., megyei pandur, hányysz. Kuzmán Mihály, 36 é., vár. pandur, agylob. Jakab József, 5 hón., vinczellér fia, hólyagoshimlő. Fipszl Sándor, 4 hón., dajka fia, sorvadás. Nései Mihály 27 é., napsz., bélló. Soti Julia, 14 n., szakácsné l. gyöngülés. Balog Mihály, 45 é., ács, hányysz., Krizsán Gligor, 1 n. földész fia, gyöngülés. Majerla Jova, 3 é., napsz. fia, sorvadás. Dодity Anna, 45 é., napsz. hányysz. Argyelán György, 30 éves, földész, hagymáz. Posár Lajos, 8 hón. napsz. fia, göröcsök. Kasai Mária, 40 é., cipésné neje, hányysz. Vild Anna, 14 é., föld. l., hányysz. Kukucska János, 7 é., földész fia, agylob. Szűcs János, 50 é., napsz. hányysz. Molnár Erzsébet, 55 é., napsz., hányysz. Turcsányi Mária, 1 é., napsz. l. fogzás. Bartl Katalin, 6 hetes, mézeskalácos l., gyöngülés. Hajdu József, 32 é., napsz. hányysz.

Sarkad: Öh'sleger János, 11 hetes, mosónő fia, rángások. Megyes Rózália, 22 é., szolgáló, hányysz. Hamza Lajos, 16 é., zenész fia, hányysz. Petkavics Mária, 31 n., napsz. leánya rángások.

Nemzeti színház Aradon.

Ma kedden, november 6-án adatik: „Pajtáskodás.“ Uj vigjáték 5 felvonásban. Irta Scribe.

NYILT TÉR.

N y i l v á n o s k ö s z ö n e t. Alólított kedves kötelességemnek tartom Frank Simon járási orvos urnak legmélyebb nyilvános köszönetemet kifejezni, aki keves nőmet szerencsétlen külése alkalmával ügyes és szerencsés mütété, fáradhatlan buzgalma és kitartása által a legnagyobb életveszélyből mentte, s így őt nekem a gyermekeimnek az életben megtartotta. E legforróbb köszönetem mellett szívből ohajtom, hogy ezen, szakmájában kitünő, fáradhatlan s nemes lelkű férfit az emberiség jávára az Isten sokáig tartsa életben!

Erdőhegy, november 4. 1866.

P a z s i t z k y István.

Távirati tudósítás

a bécsi börzéről 1866. november 5. én.

5% Metalliques	59.65	Hitelintézet	151.20
Nemzeti kölcsön	66.50	Váltó Londonra	128.25
1860. évi kölcsön	80.—	Ezüst	127.50
Bankrészevény	714.—	Arany	6.11

Felelős szerkesztő: Környei János.

H I R D E T É S E K.

A legjobb fajtája
BURGONYA,
 nagy- és kis összegben kapható
Schulhof és Heimbachnál
 főtér és hosszuteza sarkán.
 787-4*

805-3.3
HASZONBÉRETI HIRDETÉS.
 A földéaki közbirtokosságnak korcsmáltatási joga jövő 1867. évi január 24-től fogva három évre kiadandó, melyhez tartozik a földéaki községben levő nagy korcsma, s a makó h.-m.-vásárhelyi országuton levő gajdosi csárda 20 hold szántófölddel, a község lakossága 3000 lélek, hetenként két piacza, s 3 országos vásárja van. A bérleni óhajtok 10% bánompénzzel ellátott oferteket sziveskedjenek bezárólag folyó évi december 15-ig N á v a y László urhoz Földéakra czimezni.

806-2.3
Jelentés.
 Ezennel van szerencsém a t. cz. közönség, de különösen igen tisztelt vevőimmel tudatni, hogy
MŰ-ARANYOZÁSI GYÁRAMAT
 a kigyo-utczából a szarka-uczába tettem át, s mindenemü aranyozási munkákat, valamint javításokat is a legjutányosabb gyári áron készitek.
 Megrendelések elfogadtatnak üveg s tükör-raktáramban, valamint aranyozási gyáramban szarkautczában 11. sz. a.
Priegl György.

1464/1866. törv. 801-3.3
Arverési hirdetés.
 Ó-paulisi árvtár részére Perka György ellen 91 frt töke és járuléka iránt f. évi augusztus 13-án, szeptember 17-én megtartott és sikertelen maradt árverés által kitöze volt paulisi 292. sz. tjkben jegyzett ingatlanoknak Paulis községében, hivatkózással az árverési feltétel 4-ik pont-jára nyilvános 3-ad árverésre határidőül f. évi novemberhő 24-én d. e. 9 óráját azal tudózik ki, hogy akkoron becsár kiküáltásával becsáron alól is fognak eladni, az árverési feltételek alólított megtekinthető.
 Radnán október 20. 1866.
Ladányi Lajos,
 végrehajtó bíró.

1866. P. 804-3.3
Arverési hirdetés.

Aradmegye t. árvaszéke 1865. évi októberhő 19-ről 7233. sz. végzése folytán közhirre tetetik, miszerint néhai Batrinucz Joán Cs. simándi lakos hagyatékát képző Cs.-simándi 62. sz. tjk. lapján felvett és összesen 825 frta o. é. becsült beltelkes ház és 1/2 külállományi föld f. évi novemberhő 15-én és szükség esetében f. évi decemberhő 15-én mindenkor d. e. 10 órakor Cs.-Simánd községében tartandó nyilvános árverésen bírőleg el fog adatni. Az árverési feltételek alólított megtekinthető.
 Simándon, 1866. évi októberhő 14-én.
Serbán Mihály,
 kik végrehajtó.

1866. t. sz. 803-3.3
Arverési hirdetés.

Közhirre tetetik, miszerint Aradmegye t. törvényszékének 4460/1866. sz. végzése folytán a gyoroki árvtárnak 5 frt 63 kr. tökekövetelése és járuléka végett, Kreszun Petrunak gyoroki 57. sz. tjkönyvi 80 frtra becsült beltelkes háza, 1 hold szántófölddel Gyorok községében tartandó nyilvános árverésen két órakor, 1866-ik évi novemberhő 22. napján, szükség esetére pedig decemberhő 27-ik napján az Arad ker. főszolgabiróság hivatala helyiségében megtekinthető árverési feltételek mellett bírőleg el fog adatni.
 Kelt Aradon 1866-ik évi októberhő 19.
Ferku Sabbas,
 t. esküdt.

813-1.3
Arverési hirdetés.

Arad sz. k. város árvtörvényszékének f. é. 8276. sz. a. kelt végzése folytán ezen közhirre tetetik, miszerint néhai Romhardt Anna hagyatékához tartozó ingóságok f. évi novemberhő 12-én d. e. 9 órakor (b. v. Péter Pál-utca 13. sz. a. házban) nyilvános árverésen el fognak adatni.
 Aradon, november 5-én 1866.
Urbányi Béla,
 jegyző,
 mint kiküldött.

1866. T. 811.-1.3
Arverési hirdetés.

Közhirre tetetik, miszerint a tekintetes mszéknek 2278/1866. sz. a. végzése folytán Vorbicisn Demeter részére Krisán Alex ellen 40 ft töke és járuléka erejéig a paulisi 143. sz. tjkben jegyzett 185. sz. beltelkes ház 80 ft és 1/2 külállományu föld 160 ft becsár kiküáltásával Paulis községében f. é. novemberhő 26. becsáron vagyon felül és f. é. decemberhő 27-én és pedig mindenkor d. e. 9 órakor becsáron alól is fog eladatni. A hová venni szándékozók azzal hivatauk meg, hogy az árverési feltételeket alólított megtekinthető.
 Rsdnán október 24 én 1866.
Ladányi Lajos,
 végrehajtó bíró.

Épen most jelent meg és 246-39
BETTELHEIM TESTVÉREK

könyvkereskedésében kapható:
Arab regék. Fordította Vörösmarty Mihály. 2 kötet ára 4 ft.
Egyházi beszédek. Irta Révész Imre. 2 füzet ára 1 ft.
Betűszámtan. Irta Császár Károly. Ára 2 ft 50 kr.
Abraham a Sancta Clara v. Th. G. v. Karaján. Preis fl. 4.
Magars Haupttsädte und Umgebung. Dargestellt von Th. Gettinger. Preis 60 kr.
Függelék. Negyedik folyam első füzet. Ára 60 kr.
A cigány király. Történeti regény, írta Vicomte Ponson du Terrail. Ára négy kötet 3 ft.

1866. T. 812-1.3
Arverési hirdetés.

Közhirre tetetik, miszerint Aradmegye t. törvényszékének 2544/1866. sz. végzése folytán Kulka Reginának 69 frt tökekövetelése s járuléka végett Huzur Petrunak 42. sz. tjkben felvett 80 frtra becsült beltelkes háza mondorlaki községében tartandó nyilvános árverésen f. évi novemberhő 31-én, szükség esetére december 24-én főszolgabiróság helyiségében megtekinthető feltételek alatt fog adatni.
 Arad, október 20. 1866.
Ferku Sabbas,
 t. esküdt.

Briefwechsel zwischen Göthe und Caspar Graf v. Sternberg. Preis fl. 4.
Kampf und Untergang des Melanchtonismus in Kur-sachsen. Bearbeitet von Dr. phil. Robert Calinieh. Rg. 1. 20 gr.
Diderots Leben & Werke, von Carl Rosenkranz. 2 Bände Preis R. 5 fl.
Affaie Clémenceau. Roman von Alexander Dumas Sohn. Preis 1 fl 26 kr. Ö. W.
Andromache. Tragoedia öt felvonásban, írta Jean Racine. Ára 60 kr. o. é.
Bölcsészettan történetének alapvonalai. Irta Warga János. Ára 1 ft 60 kr.